II

*(Nem jogalkotási aktusok)*

# RENDELETEK

## A BIZOTTSÁG (EU) 2020/884 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

**(2020. május 4.)**

**a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben a zöldség- és gyümölcságazat vonatkozásában az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelettől, a borágazat vonatkozásában pedig az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelettől a 2020. év tekintetében történő eltérésről**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013.december 17-i 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésére és 64. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre [2] és különösen annak 37., 53.és 173. cikkére, összefüggésben 227. cikkével,

mivel:

(1) A Covid19-világjárvány, illetve a járványkitörés következtében a szabad mozgásra vonatkozóan széles körben bevezetett korlátozások miatt valamennyi tagállam és a mezőgazdasági termelők Unió-szerte rendkívüli nehézségekkel szembesülnek a zöldség- és gyümölcságazat esetében az 1308/2013/EU rendelet 32–36. cikkében, a borágazat esetében pedig az említett rendelet 39–52. cikkében meghatározott támogatási programok tervezését és végrehajtását illetően. A logisztikai problémák és a munkaerőhiány miatt a mezőgazdasági termelőket érzékenyen érintik a Covid19-világjárvány okozta gazdasági zavarok. Különösen pénzügyi nehézségekkel és likviditási problémákkal küzdenek. A kialakult helyzet fennakadásokat és zavarokat okozott ezen ágazatok ellátási láncának működésében.

(2) Ezen együttes körülmények példátlan jellegének fényében könnyíteni kell a helyzeten oly módon, hogy eltérést kell engedélyezni a zöldség- és gyümölcságazatban, illetve a borágazatban alkalmazandó felhatalmazáson alapuló rendeletek bizonyos rendelkezéseitől.

(3) Valamennyi tagállamban rendkívüli nehézségek merültek fel a zöldség- és gyümölcságazatban működő elismert termelői szervezetek és termelői szervezetek társulásai operatív programjainak tervezésével, irányításával és végrehajtásával kapcsolatban. Ennek következtében késedelmet szenvedhet ezen operatív programok végrehajtása, és ezért előfordulhat, hogy a termelői szervezetek és a termelői szervezetek társulásai nem felelnek meg az említett operatív programokra vonatkozóan különösen az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben [3]

---

[1] HL L 347., 2013.12.20., 549. o.

[2] HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

[3] A Bizottság (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. március 13.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcs-, zöldség-, feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazat tekintetében történő kiegészítéséről, az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az említett ágazatokban alkalmazandó szankciók tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 138., 2017.5.25., 4. o.).

meghatározott uniós jogi követelményeknek. A termelői szervezeteket a Covid19-világjárvány által okozott fennakadások és zavarok is érzékenyen érintik, hiszen pénzügyi nehézségekkel és likviditási problémákkal szembesülnek, amelyek az ellátási láncokban bekövetkező zavarokból és bizonyos – különösen nagykereskedelmi és vendéglátóipari – értékesítési helyek bezárásából adódnak. Logisztikai problémákkal és betakarítási nehézségekkel szembesülnek a munkaerőhiány és az ellátási lánc megszakadásából eredően a fogyasztók elérésében jelentkező nehézségek miatt. Ez közvetlenül befolyásolja a termelői szervezetek pénzügyi stabilitását és azon képességét, hogy operatív programokat hajtsanak végre nemcsak 2020-ban, hanem az azt követő években is, mivel a forgalmazott termékek 2020. évi értéke befolyásolja a következő évekre szóló uniós pénzügyi támogatás kiszámítását. Ez pedig tovább csökkenti a termelői szervezetek azon képességét, hogy a válság hatásainak enyhítésére irányuló intézkedéseket és fellépéseket vezessenek be. Emellett a forgalomba hozott termékek értékének a Covid19-világjárvány miatti csökkenése rontja a zöldség- és gyümölcságazatban tevékenykedő termelői szervezetek operatív programjainak jövőbeli folytonosságát és életképességét, mivel a forgalmazott termékek 2020. évi értéke a későbbi évekre szóló uniós pénzügyi támogatás kiszámítását is befolyásolja.

(4) Az elismert termelői szervezeteknek és a termelői szervezetek társulásainak teljesíteniük kell a demokratikus elszámoltathatóság elismerési kritériumát, az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 17. cikkében meghatározott követelményekre is figyelemmel. A 17. cikk (2) bekezdésének első albekezdése értelmében a természetes vagy jogi személyek által birtokolt szavazati jogok és részesedések vagy tőkerészek maximális aránya nem érheti el sem a szavazati jogok, sem pedig a részesedések vagy tőkerészek összességének 50 %-át. A Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból előfordulhat, hogy egyes termelő tagok megszüntetik tevékenységüket, ebből pedig az következhet, hogy bizonyos termelői szervezetek vagy termelői szervezetek társulásai 2020-ban nem teljesítik ezt a kritériumot. Az ilyen szabálytalanság az elismerés felfüggesztéséhez vagy elveszítéséhez, a támogatás kifizetésének felfüggesztéséhez, pénzügyi szankciókhoz és az uniós pénzügyi támogatás visszafizettetéséhez vezethet. Ezt szem előtt tartva, a 2020. év vonatkozásában rendelkezni kell arról, hogy a természetes vagy jogi személyek által birtokolt szavazati jogok és részesedések vagy tőkerészek százalékos aránya meghaladhassa a termelői szervezetben a szavazati jogok 50 %-át, illetve a részesedések vagy tőkerészek összességének 50 %-át. Annak érdekében azonban, hogy a természetes vagy jogi személyek ne éljenek vissza a hatalommal oly módon, hogy a termelői szervezetben átmenetileg túllépik a szavazati jogok, illetve a részesedések vagy tőkerészek említett korlátait, a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk azért, hogy megvédjék a termelői szervezeteket és a termelői szervezetek társulásait a hatalommal való visszaéléstől. Ezek az intézkedések vonatkozhatnak az uniós pénzügyi támogatás felhasználásával, illetve az operatív programok olyan módosításaival kapcsolatos határozatokra, amelyek aránytalan előnyökkel járnának egyes természetes vagy jogi személyek számára.

(5) A zöldség- és gyümölcságazatban forgalmazott termékek értékének a Covid19-világjárvány által okozott visszaesése jelentős hatással lesz a termelői szervezetek által a következő évben kapott uniós támogatás összegére, mivel az uniós támogatás összegét az egyes termelői szervezetek által forgalmazott termékek értékének százalékaként kell kiszámítani. Ha a forgalmazott termékek értéke a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból jelentős mértékben csökkenne 2020-ban, fennáll az a kockázat, hogy a termelői szervezetek elveszítik termelői szervezetként való elismerésüket, mivel az ilyen elismerés egyik feltétele a forgalmazott termékek nemzeti szinten meghatározott minimális értékének elérése. Ez veszélyeztetné a termelői szervezetek hosszú távú stabilitását. Éppen ezért, ha a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból valamely termék értéke legalább 35 %-kal csökkenne 2020-ban, és ez a termelői szervezet felelősségén és befolyásán kívüli okokból következik be, a forgalmazott termékek 2020. évi értékét a forgalmazott termékek előző időszak szerinti értékének 100 %-ában kell megállapítani. Az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 23. cikkének (4) bekezdésében a forgalmazott termékek előző időszak szerinti értékének 65 %-ában meghatározott küszöbérték a Covid19-világjárvány nyomán kialakult körülmények között nem elegendő ahhoz, hogy a forgalmazott termékek értékének ilyen mértékű csökkenésével sújtott termelői szervezetek megőrizzék gazdasági és pénzügyi stabilitásukat. Tekintettel a Covid19-világjárvány zöldség- és gyümölcságazatot érintő kiterjedt gazdasági hatására, a 2020. év tekintetében e küszöbértéket indokolt a forgalmazott termékek előző időszak szerinti értékének 100 %-ára emelni.

(6) A Covid19-világjárvány zöldség- és gyümölcságazatra gyakorolt hatásainak kezelése céljából a jóváhagyott operatív programok stratégiájának, tervezésének, irányításának és végrehajtásának javítása érdekében lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok 2020-ban módosítsák az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 27. cikkében említett nemzeti stratégiájukat még azt követően is, hogy az operatív programokat jóváhagyás céljából benyújtották. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy ne szakadjon meg a jóváhagyott operatív programok részét képező többéves és folyamatban lévő műveletek folytonossága és végrehajtása.

(7) A tagállamokat 2020-ban mentesíteni kell az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 27. cikkének (5) bekezdésében meghatározott azon kötelezettség alól is, amely szerint a nemzeti stratégiában meg kell határozni a működési alapból az egyes egyedi intézkedésekre vagy adott tevékenységtípusokra fordítható összegek százalékos felső határát. Ez várhatóan nagyobb rugalmasságot biztosít a termelői szervezeteknek ahhoz, hogy intézkedéseket hozhassanak a Covid19-világjárvány zöldség- és gyümölcságazatra gyakorolt hatásainak kezelésére.

(8) Tekintettel arra, hogy a Covid19-világjárvány zöldség- és gyümölcságazatra gyakorolt hatása nemcsak súlyos, hanem hosszan tartó is lesz, indokolt rendelkezni arról, hogy a tagállamok jóváhagyása esetén a termelői szervezetek vagy a termelői szervezetek társulásai az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 34. cikkében meghatározottak szerint a következő évekre vagy akár a végrehajtás évére vonatkozóan is módosíthassák operatív programjukat. A Covid19-világjárvány hatásainak kezelése érdekében azt is lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok 2020-ban részben vagy egészben ideiglenesen felfüggesszék operatív programjaikat.

(9) Az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 36. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha a termelői szervezet vagy a termelői szervezetek társulása a tervezett időtartam végénél előbb szünteti meg az operatív program végrehajtását, az említett operatív program megszüntetésének időpontját követően végrehajtott tevékenységek címén nem folyósítható kifizetés az érintett szervezetnek, illetve társulásnak. A termelői szervezetek pénzügyi stabilitásának biztosítása érdekében az operatív program megszüntetése előtt végrehajtott támogatható tevékenységekhez nyújtott támogatást nem kell visszafizettetni, ha a termelői szervezet vagy a termelői szervezetek társulása igazolja az illetékes tagállami hatóság számára, hogy az operatív program 2020-ban a Covid19-világjárvánnyal összefüggő, az adott termelői szervezet felelősségén és befolyásán kívüli okokból szűnt meg.

(10) A termelői szervezetek pénzügyi stabilitásának biztosítása érdekében a zöldség- és gyümölcságazatban meglévő többéves kötelezettségvállalásokra – például a környezetvédelmi intézkedésekre – kapott uniós pénzügyi támogatást nem kell visszafizettetni az EMGA részére, ha hosszú távú célkitűzéseik a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból 2020-ban bekövetkező megszakításuk miatt nem valósultak meg.

(11) Figyelembe véve a Covid19-világjárvány nyomán kialakult fennakadásokat és zavarokat, különösen a betakarításhoz szükséges munkaerő hiányát és a 2020. évi logisztikai problémákat, valamint a zöldség- és gyümölcságazati termékek romlandóságát, rugalmasságot kell biztosítani a termelői szervezetek számára az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 48. cikkének (3) bekezdése szerinti be nem takarítás végrehajtása tekintetében. Ezért 2020-ban lehetővé kell tenni a be nem takarítás alkalmazását, amennyiben a rendes termelési ciklus alatt az érintett területről kereskedelmi termelés származik, vagy akkor is, ha ugyanarra a területre korábban zöldszüreti intézkedés vonatkozott.

(12) Az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 54. cikkének b) pontja és 58. cikkének (3) bekezdése értelmében a zöldség- és gyümölcságazati operatív programok nyomon követése és értékelése, valamint hatékonyságuknak és eredményességüknek a termelői szervezetek és a tagállamok általi értékelésére vonatkozó tervek értékelés tárgyát képezik, amelyet 2020. november 15-ig el kell juttatni a Bizottságnak. Tekintettel a tagállami közigazgatások működésében a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból fellépő zavarokra, a hivatkozott rendelet 58. cikkében említett, a 2020-as értékelésről készült jelentés benyújtására előírt határidőt indokolt 2021. június 30-ig meghosszabbítani.

(13) A zöldség- és gyümölcságazatban a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból fellépő zavarok befolyásolják a termelői szervezetek azon képességét, hogy az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 59. cikkének (1) és (4) bekezdésében említett korrekciós intézkedéseket a legfeljebb négy hónapos időkereten belül hozzák meg 2020-ban. A tagállamok számára ezért engedélyezni kell, hogy 2020-ban ezeket a határidőket a legfeljebb négy hónapos maximális időtartamnál hosszabb időszakban állapítsák meg.

(14) Az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikke értelmében elismerésük megtartásához a termelői szervezeteknek folyamatosan teljesíteniük kell a tagállamok által meghatározott minimális taglétszámra vonatkozó követelményt. Amennyiben a termelői szervezetek nem teljesítik ezt a követelményt, a tagállamoknak az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 59. cikkének (2) bekezdése értelmében fel kell függeszteniük az érintett termelői szervezet elismerését, vissza kell tartaniuk a támogatási kifizetéseket, valamint az éves támogatási összeget az elismerés felfüggesztésének időszakában minden naptári hónap vagy töredékhónap után 2 %-kal csökkenteniük kell. A Covid19-világjárvány által előidézett zavarokra tekintettel indokolt úgy rendelkezni, hogy a tagállamok ne függesszék fel a támogatási kifizetéseket azoknak a termelői szervezeteknek a vonatkozásában, amelyek a zöldség- és gyümölcságazatban 2020-ban nem feleltek meg a minimális taglétszámra vonatkozó követelménynek.

(15) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az elismerésnek az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 59. cikkének (2) bekezdése szerinti felfüggesztése során a korrekciós intézkedések meghozatalára rendelkezésre álló határidőt meghosszabbítsák a figyelmeztető levél termelői szervezet általi kézhezvételének napjától számított 12 hónapon túl, ha a termelői szervezet a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból nem tudta meghozni a korrekciós intézkedéseket. A meghosszabbított határidő legfeljebb 2020. december 31-ig tarthat, ami elegendő időt biztosít a termelői szervezeteknek a korrekciós intézkedések meghozatalára.

(16) A Covid19-világjárvány által a zöldség- és gyümölcságazatban előidézett fennakadásokra tekintettel indokolt úgy rendelkezni, hogy a tagállamok ne alkalmazzák az éves támogatási összegnek az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 59. cikkének (2) bekezdése szerint minden naptári hónap vagy töredékhónap tekintetében végrehajtandó 2 %-os csökkentését, amennyiben valamely termelői szervezet, amelynek az elismerését a tagállam felfüggesztette, a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból nem képes korrekciós intézkedéseket hozni a 2020. évben. Ugyanezen okból indokolt előírni, hogy a tagállamok ne alkalmazzák az éves támogatási összegnek az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 59. cikkének (5) bekezdése szerint minden naptári hónap vagy töredékhónap tekintetében végrehajtandó 1 %-os csökkentését.

(17) Az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 59. cikkének (6) bekezdése értelmében amennyiben valamely termelői szervezet nem bizonyítja a forgalomba hozott termékek minimális értékére, illetve mennyiségére vonatkozó kritérium teljesülését a szóban forgó kritérium nem teljesülésének évét követő második év október 15-ig, a tagállamnak vissza kell vonnia a szervezet elismerését. Tekintettel a Covid19-világjárvány által a zöldség- és gyümölcságazatban okozott fennakadásoknak a termelői szervezetek által értékesített termékek értékére és mennyiségére gyakorolt hatására, indokolt a 2020. évet figyelmen kívül hagyni a forgalmazott termékek minimális értékével vagy mennyiségével kapcsolatos kritérium teljesülésének az említett rendelet 59. cikkének (6) bekezdése szerinti megállapítása során.

(18) Előfordulhat, hogy a 2020. évben lezáruló operatív programokat végrehajtó termelői szervezetek a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okok miatt nem lesznek képesek teljesíteni az 1308/2013/EU rendelet 33. cikke (5) bekezdésének b) pontjában megállapított feltételeket. E körülmények között a zöldség- és gyümölcságazatban megvalósuló érintett operatív programok esetében 2020-ban indokolt eltekinteni a támogatás teljes összegének az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 61. cikkének (6) bekezdésében említett csökkentésétől.

(19) A bortermelő tagállamokban a borágazati támogatási programok keretében végrehajtandó műveletek tervezése, irányítása és megvalósítása kapcsán rendkívüli nehézségek merültek fel. Ez azzal a következménnyel járhat, hogy késedelmet szenved az említett műveletek végrehajtása, és emiatt nem teljesülnek a szóban forgó műveletekre vonatkozóan többek között az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben ([4]) megállapított uniós jogi követelmények. A borágazat szereplőit szintén érzékenyen érintik a Covid19-világjárvány által okozott fennakadások és zavarok, és pénzügyi nehézségekkel, likviditási problémákkal küzdenek az ellátási láncok megszakadása, valamint bizonyos – különösen kiskereskedelmi és vendéglátóipari – felvevőpiacok bezárulása miatt. A munkaerőhiányból kifolyólag logisztikai és termelésirányítási problémákkal küzdenek, az ellátási lánc megszakadásával összefüggésben pedig nehézségekbe ütközik számukra, hogy termékeiket eljuttassák a fogyasztókhoz. Mindez közvetlen hatást gyakorol a borágazati szereplők pénzügyi stabilitására és arra, hogy 2020-ban képesek lesznek-e a borágazati támogatási programok keretében előirányzott műveletek végrehajtására.

(20) A kormányok által a Covid19-világjárvány okozta válság kezelése érdekében az elmúlt hónapokban hozott intézkedések – különösen a szállodák, a bárok és az éttermek bezárása, a személyek és az áruk mozgásának a szükséges minimumra való korlátozása, valamint egyes unión belüli határok lezárása – káros hatást gyakorolnak az Uniós borágazatra, és zavart idéznek elő a piacon.

(21) A szintén a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben jelentkező munkaerőhiány és logisztikai nehézségek további nyomást gyakorolnak a bortermelőkre és a borágazat minden szereplőjére, akik egyre nagyobb problémákkal szembesülnek a közelgő szüret kapcsán: az árak alacsonyak, a fogyasztás visszaesett, a szállítás és az értékesítés nehézségekbe ütközik. Mindezen tényezők hozzájárulnak a borpiacon tapasztalható súlyos zavarhoz.

(22) Ugyanakkor az uniós borpiacot már 2019 folyamán is sorozatos nehézségek sújtották, a borkészletek a 2009 óta regisztrált legmagasabb szintre emelkedtek. Ez a fejlemény elsősorban a 2018. évi rekordtermésnek, illetve az uniós borfogyasztás általános csökkenésének tudható be. Ezenkívül az Amerikai Egyesült Államok – az uniós borok legfontosabb exportpiaca – kiegészítő importvámokat vetett ki az európai borokra, ami kedvezőtlenül befolyásolta a kiviteleket. A Covid19-világjárvány újabb csapást mért erre az amúgy is sérülékeny ágazatra, amely már nem képes termékeinek eredményes értékesítésére, illetve forgalmazására, mindenekelőtt a fő exportpiacok bezárása, valamint a kijárási korlátozások és a lezárások hatékonyságát biztosító intézkedések meghozatala miatt, amelyek többek között mindenfajta vendéglátóipari tevékenység beszüntetésével és a szokásos fogyasztói kör ellátásának ellehetetlenülésével jártak. A fentieken túlmenően a bortermeléshez szükséges alapvető inputtermékek – például a palackok és a dugók – beszerzése terén jelentkező nehézségek ugyancsak hátráltatják a borágazati szereplőket tevékenységeik folytatásában, mivel megakadályozzák őket abban, hogy értékesítésre kész boraikat forgalomba hozzák.

([4]) A Bizottság (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. április 15.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a borágazatban megvalósuló nemzeti támogatási programok tekintetében történő kiegészítéséről és az 555/2008/EK bizottsági rendelet módosításáról (HL L 190., 2016.7.15., 1. o.).

(23) Mindezek fényében a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból sürgős átmeneti intézkedéseket kell hozni a piaci zavar ellensúlyozása érdekében. Ezen intézkedések közé tartozik többek között az, hogy átmenetileg olyan esetekben is engedélyezni kell a kiválasztott művelet célkitűzését érintő módosításokat és a már végrehajtott tevékenységek kifizetését, amikor a művelet egészének maradéktalan végrehajtása nem történt meg. Engedélyezni kell továbbá, hogy a szőlőültetvények szerkezetátalakításának és átállításának, valamint a beruházásoknak és az innovációs műveleteknek a részleges végrehajtása ne vonjon maga után szankciókat.

(24) Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők reagálni tudjanak a jelenlegi rendkívüli körülményekre és kezelni tudják ezt a kiszámíthatatlan és ingatag helyzetet, helyénvaló nagyobb rugalmasságot engedélyezni az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 22. cikke, 26. cikke, 53. cikkének (1) bekezdése és 54. cikke szerinti intézkedések végrehajtása során.

(25) Ami a zöldszürethez nyújtott támogatást illeti, az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 22. cikke értelmében ugyanazon a parcellán nem kerülhet sor zöldszüret végrehajtására két egymást követő évben. Tekintettel a Covid19-világjárvány időtartamával és súlyosságával kapcsolatos bizonytalanságra, annak érdekében, hogy a termelők megfelelőbben szabályozhassák termelésüket és könnyebb legyen számukra hosszabb időn át alkalmazkodni a piaci helyzethez, az említett korlátozást indokolt átmenetileg, 2020. október 15-ig terjedő hatállyal feloldani.

(26) Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 26. cikke a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásához a borágazati támogatási programok keretében nyújtott támogatás időtartamát három évre korlátozza. A Covid19-világjárvány miatt kialakult jelenlegi válságot figyelembe véve, a válsághelyzetek tekintetében alkalmazott felelősségteljes megközelítés elősegítése érdekében helyénvalónak tűnik átmenetileg feloldani a szóban forgó hároméves korlátozást. Ez az intézkedés hosszabb időre biztosít támogatást a termelőknek, és jobb lehetőségeket teremt számukra ahhoz, hogy megőrizzék jövedelmüket a jelenlegi válság idején.

(27) Az 1308/2013/EU rendelet szerinti borágazati támogatási programok keretében végrehajtandó műveletek lehetséges módosításaira vonatkozó szabályokról az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 53. cikkének (1) bekezdése rendelkezik. Annak érdekében, hogy a kedvezményezettek megfelelően és hatékonyan tudjanak reagálni a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos kivételes körülményekre és hozzá tudják igazítani e körülményekhez a termelést és az értékesítést, átmenetileg engedélyezni kell az említett szabályok rugalmasabb alkalmazását. Következésképpen helyénvaló átmenetileg engedélyezni a tagállamok számára, hogy a szóban forgó szabályoktól eltérve lehetővé tegyék a kedvezményezetteknek, hogy a nemzeti hatóságok jóváhagyása nélkül módosításokat nyújtsanak be az eredetileg jóváhagyott műveletre vonatkozóan. Ily módon a tagállamok engedélyezhetik, hogy az ezen intézkedések keretében végrehajtott műveletek előzetes jóváhagyás nélkül módosíthatók legyenek, amennyiben ez nem jár az eredetileg jóváhagyott elszámolható támogatási összeg túllépésével. Ez az eltérés segítséget jelentene azoknak a kedvezményezetteknek, akik a válság következtében nem képesek bizonyos műveleteket végrehajtani, és a további gazdasági veszteségek elkerülése, illetve a piaci helyzet megfelelőbb kezelése érdekében módosítani kívánják azokat. Ezenkívül helyénvaló átmenetileg engedélyezni a promócióhoz, a szőlőültetvények szerkezetátalakításához és átállításához, a beruházásokhoz és az innovációhoz kapcsolódó intézkedések keretében kiválasztott műveletek célkitűzésének módosítását is, mivel – a borágazati támogatási programokhoz tartozó egyéb intézkedésekkel ellentétben – ezen intézkedések egyszerre több célkitűzés teljesítésére is irányulhatnak; példaként említhetők a borászati üzemekben és a borospincékben megvalósított beruházások. Ilyen esetekben, ha a kedvezményezett nem képes maradéktalanul teljesíteni valamely művelet célkitűzését, lehetővé kell tenni számára, hogy csökkentse az érintett művelet célkitűzéseinek léptékét. Indokolt azonban úgy rendelkezni, hogy az ilyen módosításokat továbbra is jóvá kell hagynia az illetékes hatóságnak.

(28) Annak elkerülésére, hogy a kedvezményezetteket szankciók sújtsák a jóváhagyott műveletek előzetes jóváhagyás nélküli módosítására lehetőséget adó rugalmassági intézkedés alkalmazása miatt, illetve amiatt, hogy nem hajtották végre az illetékes hatóság által eredetileg jóváhagyott teljes műveletet, vagy megváltoztatták a művelet célkitűzését, átmenetileg el kell térni az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 54. cikkének (1) bekezdésétől is, amely előírja, hogy a támogatás akkor fizethető ki, ha megállapítást nyert, hogy vagy a teljes műveletet, vagy a teljes művelet részeként folytatott valamennyi egyedi tevékenységet maradéktalanul végrehajtották. Ez lehetővé fogja tenni, hogy a támogatást az e rendeletben foglaltaknak megfelelően egyedi tevékenységre is kifizessék, amennyiben a kedvezményezett az adott tevékenységet maradéktalanul végrehajtotta.

(29) Az 1308/2013/EU rendelet 46. és 47. cikke alapján támogatott műveletek esetében annak elkerülésére, hogy a kedvezményezetteket szankciók sújtsák amiatt, hogy a válság következtében nem hajtották végre műveleteiket a jóváhagyott támogatás tárgyát képező terület egészén, átmenetileg el kell térni az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 54. cikkének (4) bekezdésétől is, biztosítva ezáltal, hogy a kedvezményezett szankció alkalmazása nélkül megkapja a művelet végrehajtott része után járó támogatást.

(30) Az azonnali intézkedés szükségességére tekintettel indokolt előírni, hogy e rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lépjen hatályba,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

## ZÖLDSÉG ÉS GYÜMÖLCS

*1. cikk*

### Átmeneti eltérések az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelettől

(1) A 17. cikk (2) bekezdésének első albekezdésétől eltérve a 2020. év vonatkozásában az egyes természetes vagy jogi személyek által valamely termelői szervezetben birtokolt szavazati jogok és részesedések vagy tőkerészek maximális százalékos aránya a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okok miatt meghaladhatja a szavazati jogok összességének 50 %-át és a részesedések vagy tőkerészek összességének 50 %-át. A tagállamok azonban gondoskodnak olyan intézkedések elfogadásáról, amelyek megakadályozzák, hogy a szavazati jogok összességének több mint 50 %-át és a részesedések vagy tőkerészek összességének több mint 50 %-át birtokló természetes vagy jogi személyek visszaéljenek hatalmukkal.

(2) A 23. cikk (4) bekezdésétől eltérve, amennyiben a 2020. évben valamely termék értékében a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben és a termelői szervezet felelősségén és befolyásán kívüli okokból következett be legalább 35 %-os csökkenés, az érintett termék esetében az előző referencia-időszak szerinti érték 100 %-át kell tekinteni a forgalmazott termékek értékének. A termelői szervezetnek igazolnia kell az érintett tagállam illetékes hatósága számára az említett feltételek teljesülését.

(3) A 27. cikk (4) bekezdésétől eltérve a tagállamok a 2020. év vonatkozásában a működésiprogram-tervezetek adott év során történő benyújtását követően is módosíthatják a nemzeti stratégiát. Mindazonáltal a tagállamok gondoskodnak arról, hogy ne szakadjon meg a termelői szervezetek jóváhagyott operatív programjainak részét képező többéves és folyamatban lévő műveletek folytonossága és végrehajtása.

(4) A 27. cikk (5) bekezdésétől eltérve a 2020. év vonatkozásában nem alkalmazandó az kötelezettség, amely szerint a tagállamoknak a különböző intézkedések közötti egyensúly biztosítása érdekében meg kell határozniuk a nemzeti stratégiában a működési alapból az egyes egyedi intézkedésekre vagy adott intézkedéstípusokra fordítható összegek százalékos felső határát.

(5) A 34. cikk (2) bekezdésétől eltérve a tagállamok a 2020. év vonatkozásában azt is engedélyezhetik, hogy a termelői szervezetek a 2020. évre teljeskörűen vagy részlegesen felfüggesszék operatív programjaik végrehajtását.

(6) A 2020. év vonatkozásában az operatív program végrehajtásának beszüntetése előtt elvégzett támogatható tevékenységekhez nyújtott támogatás nem fizettetendő vissza, feltéve, hogy az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 36. cikkének (2) bekezdésében megállapított feltételek teljesülnek, feltéve továbbá, hogy az operatív program végrehajtásának beszüntetésére a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben, az érintett termelői szervezet felelősségén és befolyásán kívüli okokból került sor.

(7) A 36. cikk (3) bekezdésétől eltérve nem kell visszafizettetni és visszautalni az EMGA részére az olyan többéves kötelezettségvállalásokhoz, például környezetvédelmi tevékenységekhez nyújtott uniós pénzügyi támogatást, amelyek hosszú távú célkitűzései és várt előnyei az érintett kötelezettségvállalásoknak a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból a 2020. évben bekövetkező megszakítása miatt nem valósulhatnak meg ugyanabban az évben.

(8) A 48. cikk (3) bekezdésének első albekezdésétől eltérve a 2020. év vonatkozásában akkor is alkalmazható be nem takarítás, ha a rendes termelési ciklus alatt az érintett területen már megvalósult kereskedelmi termelés. A 48. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdésétől eltérve a 2020. év vonatkozásában a zöldszüret és a be nem takarítás alkalmazható ugyanarra a termékre és ugyanarra a területre.

(9) Az 54. cikk b) pontjától és az 58. cikk (3) bekezdésétől eltérve a 2020-ban végzett értékelésről szóló jelentést 2021. június 30-ig kell eljuttatni a Bizottsághoz.

(10) Az 59. cikk (1) és (4) bekezdésétől eltérve, amennyiben valamely termelői szervezet a 2020. évben a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból nem képes korrekciós intézkedéseket hozni az e célból megállapított időkereten belül, az adott tagállam a szóban forgó időkeretet az 59. cikk (1) és (4) bekezdésében említett négy hónapon túl is meghosszabbíthatja.

(11) Az 59. cikk (1) bekezdésétől eltérve, amennyiben a 2020. évben valamely termelői szervezet a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból nem tartja be az 5. cikk követelményeihez kapcsolódó elismerési kritériumokat, az adott tagállam nem függeszti fel a támogatásnak az érintett termelői szervezet számára történő kifizetését.

(12) Az 59. cikk (2) bekezdésétől eltérve, amennyiben valamely termelői szervezet a 2020. évben a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból nem képes korrekciós intézkedéseket hozni az elismerés felfüggesztésének időtartama alatt, a tagállam a figyelmeztető levél termelői szervezet általi kézhezvételének napjától számított 12 hónapon túl, de legfeljebb 2020. december 31-ig meghosszabbíthatja az említett korrekciós intézkedések meghozatalára biztosított időkeretet.

(13) Az 59. cikk (2) bekezdésének második albekezdésétől eltérve nem alkalmazandó az éves támogatási összeg vonatkozásában a termelői szervezet felfüggesztésének időtartama alatt minden naptári hónap vagy töredékhónap tekintetében végrehajtandó 2 %-os csökkentés, amennyiben a 2020. évben az érintett termelői szervezet a Covid-19 világjárvánnyal összefüggő okokból nem volt képes korrekciós intézkedéseket hozni.

(14) Az 59. cikk (5) bekezdésétől eltérve nem alkalmazandó az éves támogatási összeg minden naptári hónap vagy töredékhónap tekintetében végrehajtandó 1 %-os csökkentése, amennyiben a 2020. évben a termelői szervezet a Covid-19 világjárvánnyal összefüggő okokból nem volt képes korrekciós intézkedéseket hozni.

(15) Az 59. cikk (6) bekezdésének első albekezdésétől eltérve a 2020. évet figyelmen kívül kell hagyni a forgalmazott termékek minimális mennyiségével vagy értékével kapcsolatos, az 1308/2013/EU rendelet 154. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt kritérium teljesülésének megállapítása során.

(16) A 61. cikk (6) bekezdésétől eltérve, amennyiben az operatív program a 2020. évben zárul le, és az 1308/2013/EU rendelet 33. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett feltételek abban az évben a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból nem teljesülnek, nem kell csökkenteni az operatív program utolsó évére nyújtott támogatás teljes összegét.

II. CÍM

**BOR**

*2. cikk*

**Átmeneti eltérések az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelettől**

(1) Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 22. cikkétől eltérve a 2020. évben engedélyezhető, hogy ugyanazon a parcellán két vagy több egymást követő évben is sor kerüljön zöldszüret végrehajtására.

(2) Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 26. cikkétől eltérve, azokban az esetekben, amelyek összefüggnek a Covid19-világjárvánnyal és amelyekben a kedvezményezettek legkésőbb 2020. október 15-ig ezt kérelmezik, a tagállamok 12 hónappal meghosszabbíthatják a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásához nyújtott támogatás időtartamát azon műveletek tekintetében, amelyek esetében a támogatási időszak 2019-ben járt le.

(3) Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 53. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a tagállamok a Covid19-világjárvánnyal összefüggő, kellően indokolt esetekben engedélyezhetik, hogy a kedvezményezettek legkésőbb 2020. október 15-ig előzetes jóváhagyás nélkül is módosításokat hajtsanak végre a műveleteikben, feltéve, hogy e módosítások a művelet egyetlen részének támogathatóságát sem befolyásolják és nem érintik a művelet általános célkitűzéseit, továbbá nem vezetnek az érintett művelet vonatkozásában jóváhagyott támogatás teljes összegének túllépéséhez. Az ilyen módosításokról a kedvezményezetteknek a tagállamok által meghatározott határidőn belül értesíteniük kell az illetékes hatóságot.

(4) Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 53. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a tagállamok a Covid19-világjárvánnyal összefüggő, kellően indokolt esetekben engedélyezhetik, hogy a kedvezményezettek olyan módosításokat nyújtsanak be, amelyek végrehajtására legkésőbb 2020. október 15-ig sor kerül, és amelyek módosítják az 1308/2013/EU rendelet 45., 46., 50., illetve 51. cikkében említett intézkedések keretében már jóváhagyott teljes művelet célkitűzését, feltéve, hogy a teljes művelet részét képező, folyamatban lévő egyedi tevékenységek végrehajtásra kerülnek. Az ilyen módosításokról a kedvezményezetteknek a tagállamok által meghatározott határidőn belül értesíteniük kell az illetékes hatóságot, amelynek a szóban forgó módosításokat előzetesen jóvá kell hagynia.

(5) Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 54. cikkének (1) bekezdésétől eltérve, amennyiben egy már jóváhagyott művelet módosításáról az illetékes hatóság e cikk (3) bekezdésének megfelelően értesítést kapott, a szóban forgó művelet keretében már végrehajtott egyedi tevékenységekre ki kell fizetni a támogatást, amennyiben azokat maradéktalanul végrehajtották és alávetették az (EU) 2016/1150 bizottsági végrehajtási rendelet ([5]) IV. fejezetének 1. szakaszában előírt adminisztratív és – adott esetben – helyszíni ellenőrzéseknek.

([5]) A Bizottság (EU) 2016/1150 végrehajtási rendelete (2016. április 15.) a borágazatban megvalósuló nemzeti támogatási programok tekintetében az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazása szabályainak megállapításáról (HL L 190., 2016.7.15., 23. o.).

(6) Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 54. cikke (4) bekezdésének harmadik, negyedik, ötödik és hatodik albekezdésétől eltérve a legkésőbb 2020. október 15-ig benyújtott kifizetési kérelmek esetében, amennyiben az 1308/2013/EU rendelet 46. és 47. cikke alapján támogatott műveletek végrehajtása a Covid19-világjárvánnyal összefüggő okokból nem történik meg a teljes területen, amelyre a támogatást igényelték, a tagállamok a kifizetendő támogatás összegét a végrehajtást követő helyszíni ellenőrzések révén meghatározott terület alapján számítják ki.

III. CÍM

**ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**

*3. cikk*

**Hatálybalépés**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. május 4-án.

*a Bizottság részéről*
*az elnök*
Ursula VON DER LEYEN